

Oppfølging av undersøkelser sidevassdrag Storelva i forbindelse med vindkraftutbygging

I fjor ble det foretatt undersøkelser i sidevassdrag av Storelva som vil bli berørt av vindkraftutbyggingen på Rákkočearro. Lokale fiskebestander ble kartlagt og det ble også analysert vannprøver. Det ble påvist anadrom oppgang, og et ekstremt viktig sidevassdrag som oppvekstområde både for laks- og sjørøyeengel i Nedre Raggobekk. Utførlig rapport ble levert i desember 21. Dette bør følges opp med nye undersøkelser i år.

Øvre del av Nedre Raggobekk. Et oppvandrings- og gyteområde for sjørøye

Det er Varanger KraftVind (VKV) som står som utbygger av vindkraftanlegget på Rákkočearro. Foreløpig er utbygd Trinn I og II, hvor Trinn II vil berøre Storelva direkte. Det er planer om et Trinn III videre sydover og på østsiden av Storelva, men mye tyder på at de planene kan bli endret, og uansett vil det ta noe tid før anlegget kan starte opp. Det er derfor nå tilstrekkelig med konsentrasjon om oppfølging av undersøkelser i det nordligste sidevassdrag – Nedre Raggobekk som er direkte berørt av utbygging av Trinn II til VKV.

I fjor ble nevnte sidevassdrag kartlagt med oppgangsregistrering med video, det ble utført ungfiskundersøkelser med el- fiske og det ble tatt vannprøver fra vannkildene rundt Nedre Raggobekk. Undersøkelsene var støttet av Berlevåg kommune, Finnmarkseiendommen (FEFO) og BJFF også med dugnad.

Fjorårets undersøkelser påviste at Nedre Raggobekk har særlig stor betydning både for laks og sjørøyebestanden i den øvre delen av Storelva. Det ble også påvist oppgang av sjørøye, samt uvanlig høy tetthet av ungfisk, både laks og røye. Det kan derfor slås fast at sidevassdraget har avgjørende betydning for utviklingen av anadrom fisk i Storelva. Tilsvarende vil det være sårbart for utslipp fra vindkraftanlegget.

Nedre Raggobekk er et viktig oppvekstområde for laks og røyeengel

Den oppfølging som planlegges for denne sesongen er å foreta undersøkelser i samme område for i fjor, for dermed å få sammenligningsgrunnlag særlig for ungfisk, både i mengde og fordeling mellom art. Samtidig kan store endringer og bestandstetthet for yngel her tyde på mulig uønsket utslipp fra anleggsområdet og vindkraftanlegget.

Sjørøyebestanden i Storelva er særlig sårbar. Bestanden her har vært fredet siden 2012

Det foreslås derfor oppfølging av undersøkelsene med betydelig fokus på Nedre Raggobekk. Vannprøver bør tas i to perioder, i juni før vårfloppen og i august. Vannprøvene analyseres av Labora/ Bodø etter samme kriterier som i fjor for å få sammenligningsgrunnlag – og eventuell påvisning av endringer i vannkvaliteten.

Det foretas også søk etter gyteområder for sjørøye i august med drivtelling/ dykking, drone og videoovervåking i aktuelle perioder. I aktuell oppgangsperiode overvåkes med undervannsvideo samtløpet av Nedre Raggobekk med Storelva for å registrere oppvandring i vassdraget.

Undersøkelsene i fjor påviste oppgang av sjørøye nær gyteperioden, men tiltross for betydelig søk ble ikke gyteområdet funnet. Området og vassdraget er stort, i tillegg er det elvedeling i vassdraget. Gyteperioden for sjørøya i Storelva er i siste halvdel av august, så det vil være naturlig å gjøre ytterligere søk sør og øst i vassdraget i den perioden for å påvise gytetrekninger og gyting.

I forbindelse med undersøkelsene siste sesong ble både Midtre og Øvre Raggobekk undersøkt. Det er ikke grunn til nye omfattende undersøkelser her, men det planlegges fulgt opp søk etter anadrom oppgang frem mot vandringshindre – samt at stasjoner for ungfiskundersøkelser også utføres.

Storelva er et av Finnmarks siste nye laksevassdrag, og utviklingen av bestandene både for laks og sjørøye er god. I tillegg er Storelva også drikkevannkilde for Berlevåg. Utslipp fra vindkraftanlegget kan derfor få store skadevirkninger. De skisserte undersøkelsene her kan enkelt overvåke dette, og samtidig være et *føre-var* opplegg med årviss oppfølging.

Det skal også gjennomføres betydelig overvåking og undersøkelser i hoved vassdraget Storelva denne sesongen, og det vil være naturlig å samkjøre med de planlagte undersøkelser i sidevassdraget for å begrense ressursbruken samt også transport i terrenget. Undersøkelsene vil bli utført som beskrevet her, men kan bli begrenset ved manglende finansiering.

Budsjett	Kostnad
Vannprøver, analyse	20.000.-
Feltarbeid, reise/ transport/ rapport	30.000.-
El-fiske, video, drone	15.000.-
Totalt	65.000.-

Finansiering	Beløp
Støtte fra Fefo	20.000.-
Støtte fra Berlevåg kommune	25.000.-
Egenandel BJFF	15.000.-
BJFF - dugnad	5.000.-
Totalt	65.000.-